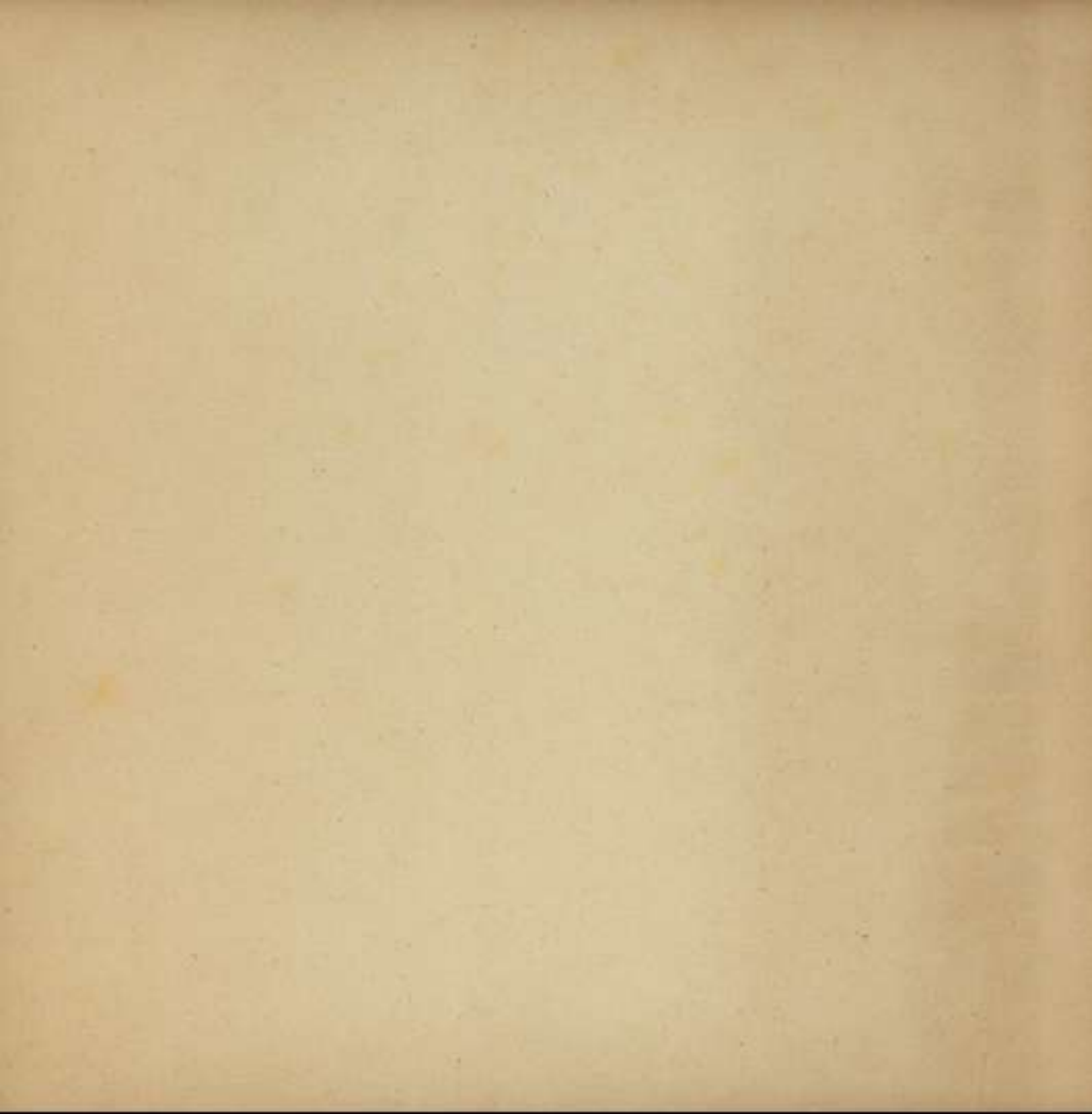
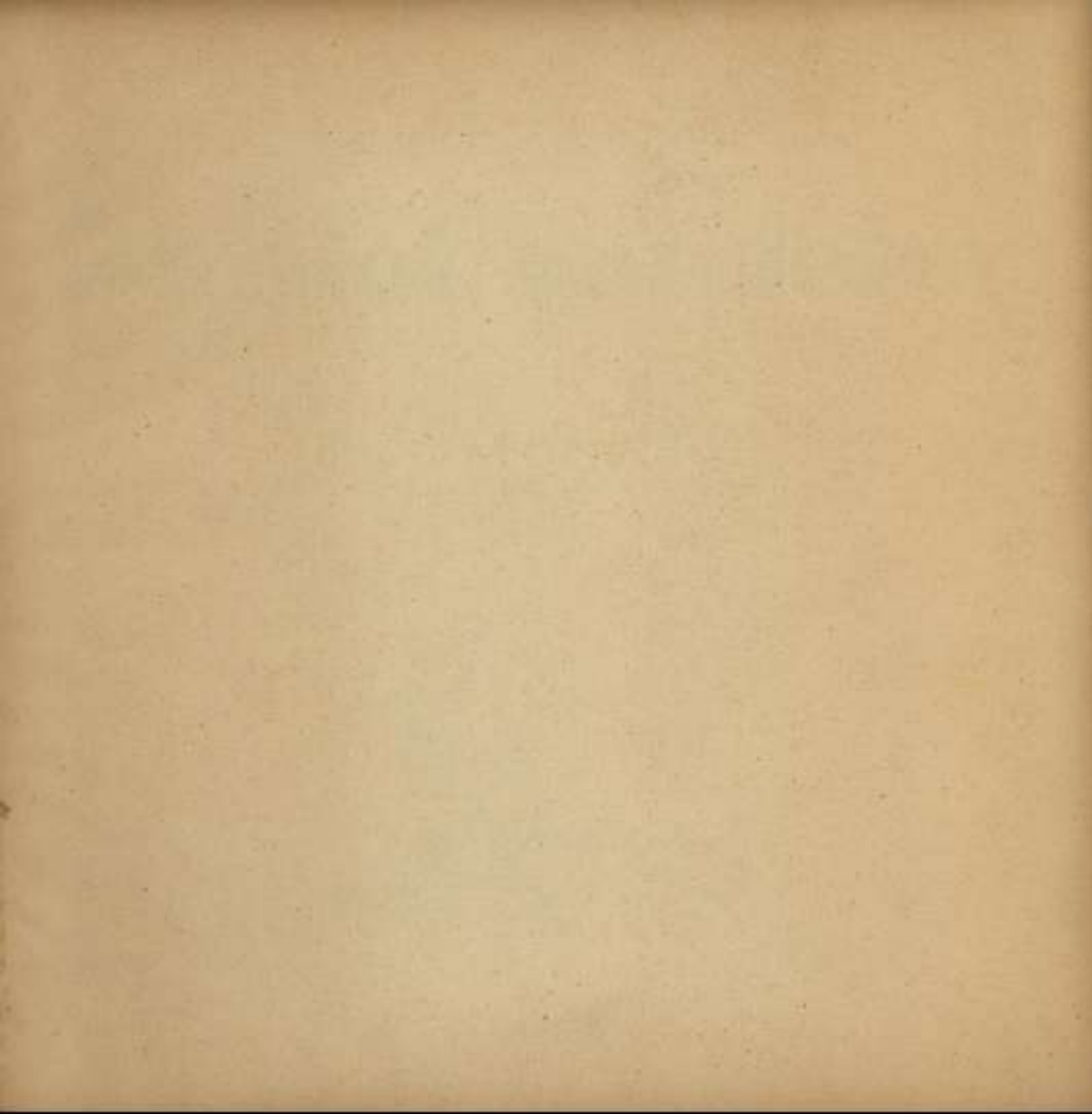

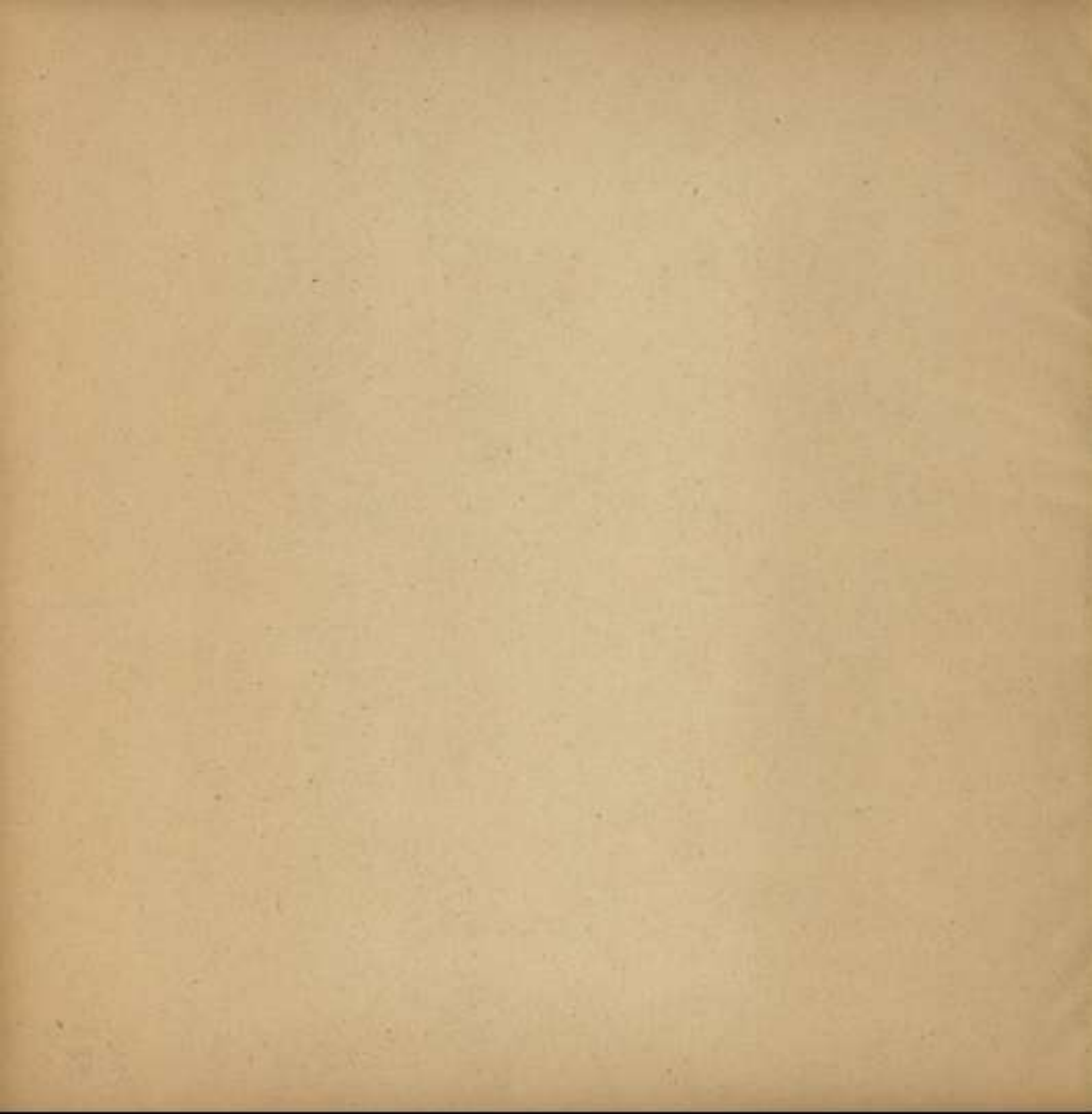
Guillot, bandoler

LAVÉRIAS

Guillot, bandoler

Narració de Carles Riba
Il·lustracions per Juan Llaverias

ENCARA els caus ne van plens de les malifetes de Mèstre Guillot, el famós salta-camins. Jo us el podria fer d'antuvi més antipàtic, dient que ell fou l'oprobri d'una família honrada i la taca d'un nom innocent com un raig de sol. Però Déu me'n guard de començar una història amb una mentida! Perquè la veritat és que Compare Guillot fou un trapacer model; i de Comare Guineu jo us en contaria mil i una de crespes, no fos que el nom de mare, fins en una dama tan equívoca, sempre la respecte. Amb uns tals antecedents, doncs, no és miracle que Mestres Guillot tirés a bandoler més aviat que a frare.

AMB prou feines el foc de la seva cua era presentable, Mestre Guillot ja cercà una muller que l'entengués. Es pot ben maliciar que el cor astut de Mestre Guillot confiava en aqueixa trista llei que multiplica la cogula entre els blats i el lladre entre la gent de bé. El cas és que al cap de poc temps, la mainada Guillot ja no es comptava d'un cop d'ull. I com que l'ofici donava, pujaven tan ben nodrits, tan instruïdets i tan conscients dels deures filials, que bo i menors d'edat ja descansaven un bon xic el pare en el seu tràfec pels camins.

JIMMYEYERS

LA partida Guillot, mestressa de la morigerada rogalia, omplia totes les senderes. Tal havia arribat a ser el llur prestigi, que ja ni s'amoïnaven per ordinar aquells paranys i preparar-se aquelles retirades fines que feren la glòria dels primers passos de Mestre Guillot. Cara a cara, i l'arma a la pota, qui no amollava de bon grat els diners, pagava amb diners i palpissos. Mestre Guillot s'havia entès amb un agavellador, i només de la vianda que sobrava a la seva nombrosa família en proveïa les tres botigues de caça i ocelleria més acreditades de la capital.

ELS caps de casa, trobant-se cada dia amb noves clarianes a la família, acabaren per convence's que calia fer junta i discutir remeis. Ja és cosa sabuda que la gent d'una certa edat s'estimen més deu marrades que una drecera. Així el remei acordat fou de tenir tancades les criatures. És clar que això els permetia a ells mateixos, sense que en patís la llur dignitat, de romandre tancats i segurs. Però qui té empresonada l'innocència! L'indisciplina s'escampava entre els menors. No hi valien amonestacions, ni consells, ni càstigs, ni la mateixa vista dels horrors comesos sobre més d'un imprudent que s'havia esmunyit enllà de les reixes.

J. CAMERON

ELS sermons no cal dir que avorrexen la mainada; però no sé si sabeu que fins i tot fatiguen els pares de família. L'autoritat trontollava; aquell tancament lluny de l'aire i del sol amenaçava fer més víctimes que el trabuc i els ullals de Mestre Guillot i partida. Aleshores Comare Bec-sense-esma, viuda de Bec-sorrut, que era una ànega ja madura i de molt bon consell, ideà un truc que semblà excel·lent. I fou, de treure cada mig dia a orejar la mainada pel passeig aquàtic. Al primer dia tot anà bé. Però el segon dia, totduna, per damunt la barana del passeig, aparegueren les orelles deixondides, el musell llaminer i el ganivet despiedat de Mestre Guillot. Comare Bec-sense-esma, que feia de dida seca de tota la munió, es recordà del seu dolç Bec-sorrut, una de les primeres víctimes del terrible bandoler, i ventà a fugir amb uns grans gemecs i plors i esgarips. I tot es desorganitzà de bell nou.

ALESHORES, en la immediata junta de caps de família, s'aixecà el respectable gruny del patriarca dels porcs de la rogalia, Mestre Puigdetòfones, que, com tota la gent reposada, es tenia per summament enèrgic. No era la seva eloqüència allò que se'n diu un davassall arrabassador; demés del gest poc persuasiu, tenia l'alè curt i una veu molt fonda i assenglotada. Tanmateix, se'l va mig endevinar, mig entendre que parlava de no anar més per les branques, d'atacar de front i d'una sola embranzida, i caigués qui caigués, amb tal que Mestre Guillot quedés esborrat del món dels vius. Grans aplaudiments, i per unanimitat, i amb més d'una cua ben escorreguda entre les cames, s'aproven les dugues proposicions següents: primera, aixecar el sometent obligatori per tots els mascles d'un any en amunt segons la casta de bèsties; segona, nomenar per votació un generalíssim i els caps de les diverses armes.

J. B. VERMANS.

Missenyor Cantaclar demanà la paraula. Després d'un breu, xardorós i val a dir que no massa sincer elogi de Mestre Puigdetòfones, proposà que en honor a la seva iniciativa li fos concedit el bastó de mariscal. Així s'aprovà amb indescriptible entusiasme. Don Conill de Flairabrisés, que havia estat mestre d'estudi, objectà que en vista de la dificultat de comunicacions, no es fes la solemne remesa material del bastó fins acabada la campanya; que el mariscalat, però, quedés ferm des d'aquell moment.

Missenyor Cantaclar repregué el seu altissonant discurs. Considerà trivial, si bé justa, l'objecció de Don Conill de Flairabrisés; i tot seguit, sense embuts, presentà la pròpia candidatura per generalíssim. Al·legà per això, entre altres coses, el seu noble llinatge, les seves dots de vigilància, de veu imperativa i de presència arrogant per tothom reconegudes, i les seves hàbituds de comandament com a cap d'una cort de vintisset gallines.

Aquí l'advocat Misser Muf Marruixa interrompé, dient que una cosa era manar gallines i altra cosa manar guerrers.

Mestre Cantaclar, desafortat per l'interruptió, cridà que pel cas era igual.

L'auditori, sentint-se ja bèl·lic, trobà ofensius aquests mots, i esclatà un gran aldarull. Amb prou feines si els poderosos grunys del Mariscal Puigdetòfones pogueren fer silenci. Mestre Cantaclar, engallat, era vist que anava a amollar algun exabrupte. Però ja el mariscal parlava... Aconsellava concòrdia, avinença,

unió, mutu respecte; posava de relleu la peremptorietat de les circumstàncies; manà, per fi, que es passés a votació secreta, sense més parloteigs.

La votació donà el següent resultat: Puigdetòfones, comandament suprem; Leal del Morrofi, que era un honradíssim gos, cap de l'infanteria; Conill de Flairabrisés, cap d'administració i de sanitat; el seu fill gran, cap d'enginyers-minadors; Cantaclar, cap de l'Aviació, i en les estones de lleure restava encarregat d'aconsolar i atendre les viudes i orfes interins.

D'altres càrregs es votaren, dels quals podem prescindir de parlar.

J. BARRIS

L'organització de l'exèrcit, en les seves diverses branques, marxà com una seda. I vetaquí que, és clar, Mestre Guillot aviat tingué esment d'allò que contra ell s'ordia. Els detalls val a dir que l'alarmaren un bon xic; Mestre Guillot es gratà darrera l'orella:

—Pare, vós teniu por—digué indignat en Guinard, que era el més gran i el més desvergonyat de la fillada.

—No; és que tenia picor—saltà Mestre Guillot per dissimular. I treient del seu cor aquell pòsit romàntic que fins en el cor dels bandolers sempre queda, afegí:—Abans la mort que la deshonra! Però ens farem pagar cara la vida!

I aquell vespre i aquella nit una desesperada excursió els assegurà queviures per un mes de setge.

S'atrinxeraren destrament, poderosament. Quan al cap de tres dies l'exèrcit del mariscal Puigdetòfones estigué a l'envista de les fortificacions, Mestre Guillot i la seva partida es consideraven inexpugnables. El Mariscal i el cap de les tres armes s'arribaren fins al peu de la murada, i exigiren la rendició sense condicions. Mestre Guillot, per tota resposta, els mostrà el seu trabuc.

Aleshores els capitostos feren junta, i segons les clarícies portades pels observadors aeris, traçaren el pla d'atac per l'endemà a punta de dia.

AIXÍ que el sol es llevà, ja me'n veié la bèl·lica munier avançant contra el castell dels bandolers, amb tota l'embranchida de la gent pacífica quan té la raó i una arma a les mans.

GAYARDS.

El que allí s'esdevingué potser un poeta èpic ho cantaria; però la meua ploma es declara insuficient per donar-ne idea.

No hi hagué covards. Els uns atacaven com a lleons i els altres es defensaven com a tigres, o viceversa. Allò era un infern. Per sobre la barreja, tot de cues, de musells, d'orelles i de caps tallats en rodó giravoltaven com arestes en un turboli de flames.

El mariscal Puigdetòfones, que anava al davant dels seus soldats, fou ferit de bell antuvi. Una bala li travessà l'espatlla. Diu la legenda que un tatxó de cansalada anà a rebotre contra el musell de Misser Muf Marruixa, el qual en tingué per anar llepant tota la batalla.

Per fi, quan els minadors del general Flairabrises per baix i els aeroplans del general Cantaclar per dalt, feren sobtosament irrupció dins del castell, Mestre Guillot s'ho veié tot perdut. Tots els seus foren exterminats. Eren mala gent, però moriren com a herois. La veritat on sigui.

I el cap de la partida, mal ferit, destrossat el seu cor de pare per la mort de tants de fills i nèts seus, es reté a la fi amb les llàgrimes als ulls.

NO hi hagué pietat per qui mai n'havia tinguda per ningú. En jui sumaríssim fou condemnat a força vil.

El dia de l'execució, tothom oblidà una estona els seus dols i sofriments i s'abandonà a l'alegria de la victòria. Sota l'agonia de Mestre Guillot s'hi féu un gran ball popular.

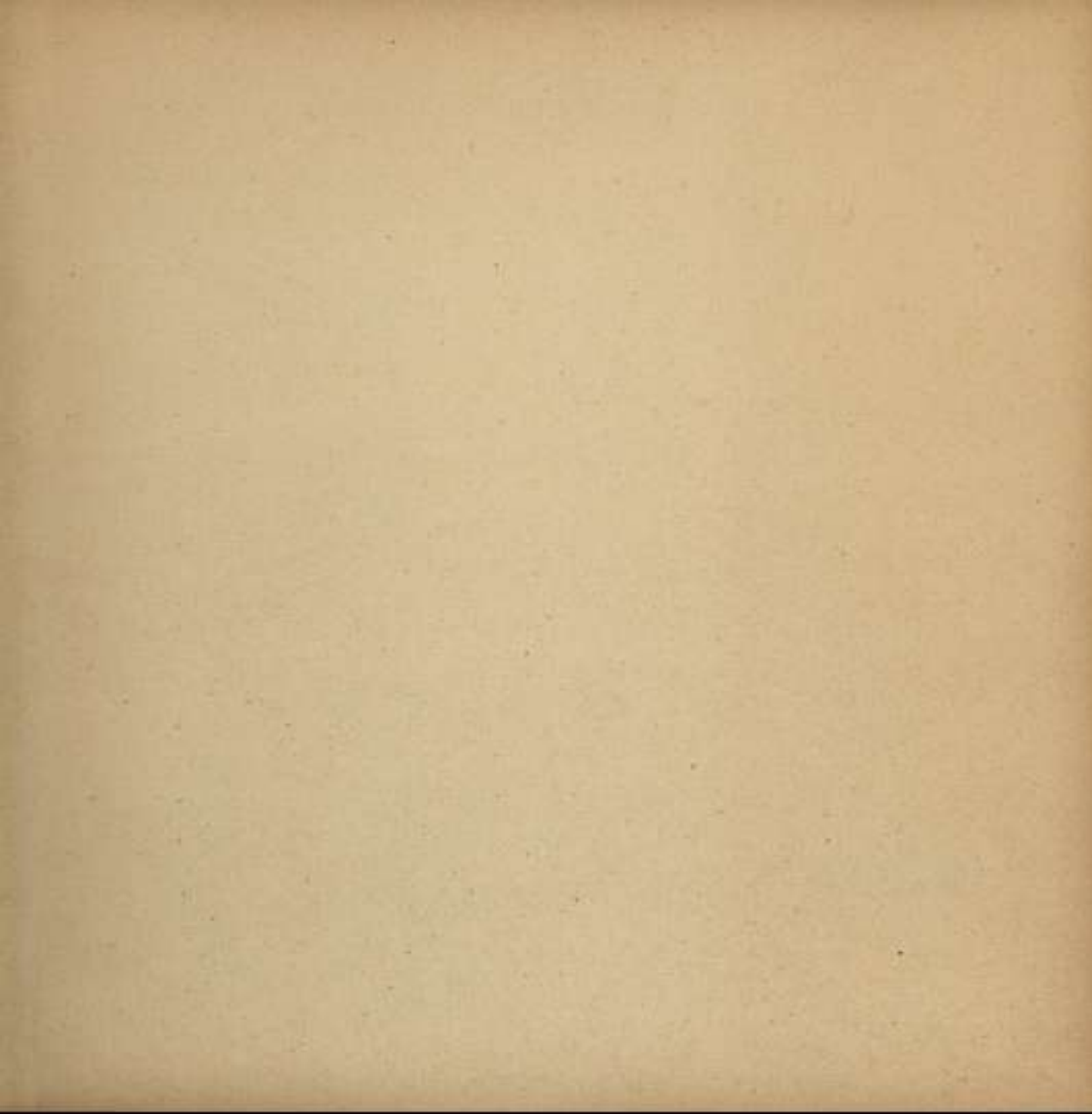

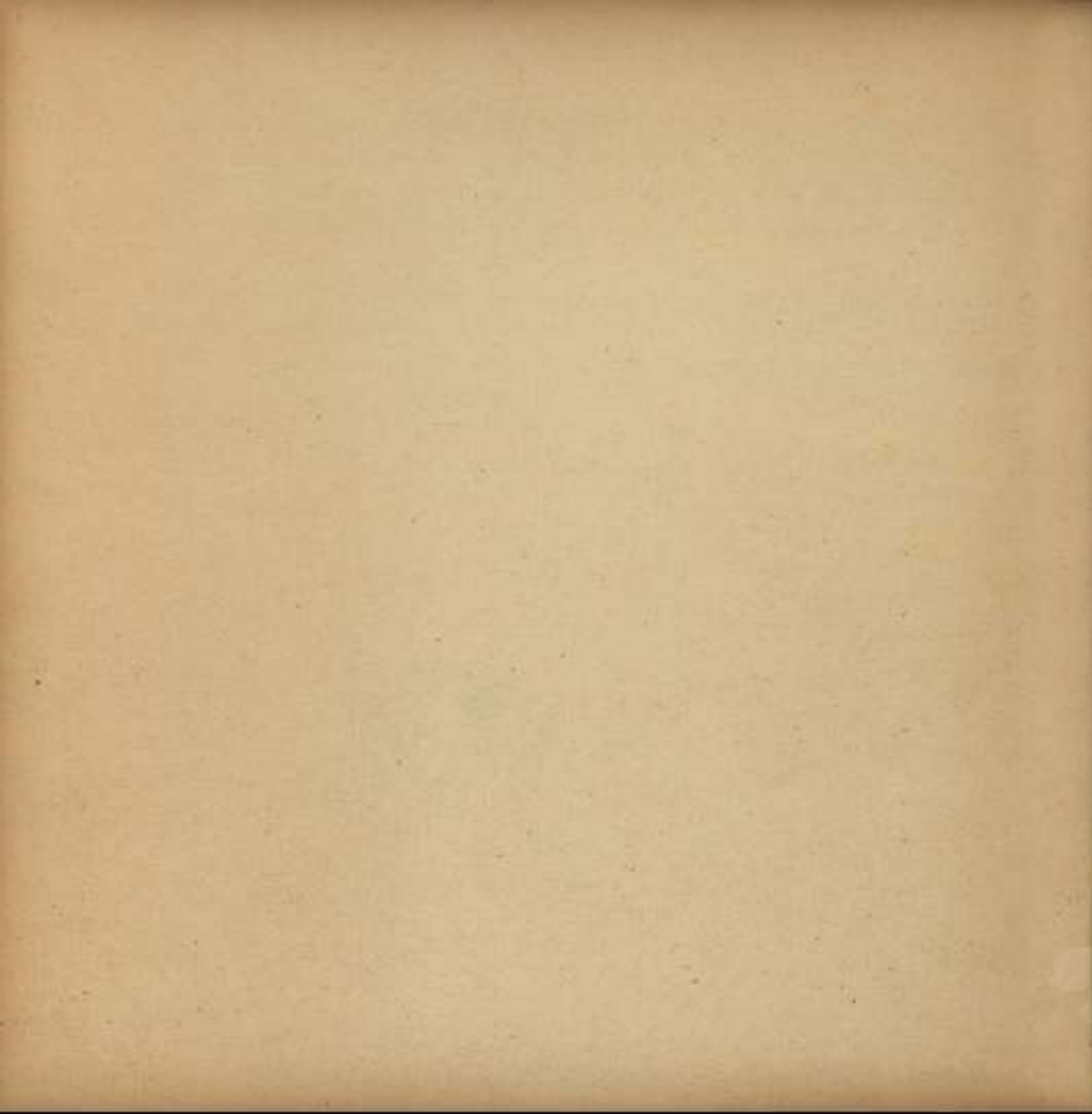
Hi ha qui diu si això fou mira política del gran Puigdetòfones. La veritat és que del ball en sortiren festeigs, i dels festeigs casaments, i dels casaments multiplicació. De manera que al cap de no gaire, els buits que havia deixat el terrible trabuc de Mestre Guillot i els seus ja no s'hi coneixien.

I jo no sé fins a quin punt us haurà divertit aquesta narració. Si la trobeu ensopida, mireu-vos els ninots i deixeu estar el text.

El qual, al cap i a la fi, a una sola cosa treu cap, i ben senzilla. I és, que qui la fa, ve un dia que la paga.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

930419233

BCU Biblioteca de Catalunya

CDU

170.12553

930419233

Biblioteca de Catalunya

Edicions Muntanyola
de J. Viladot. S.L.
Barcelona